

**Zarządzenie Nr R-92/2020
Rektora Politechniki Lubelskiej
z dnia 6 listopada 2020 r.**

*w sprawie wprowadzenia
Polityki otwartego dostępu w Politechnice Lubelskiej*

Na podstawie art. 23 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85, z późn. zm.) oraz § 30 ust. 1 Statutu Politechniki Lubelskiej z a r z ą d z a m, co następuje:

§ 1.

1. W celu udostępnienia bez barier finansowych, technologicznych i prawnych publikacji naukowych powstających w Politechnice Lubelskiej dzięki finansowaniu ze środków publicznych, wprowadza się w Politechnice Lubelskiej „Politykę otwartego dostępu” (dalej: „Polityka”), stanowiącą Załącznik do niniejszego Zarządzenia.
2. Powołuję Pełnomocnika ds. otwartego dostępu w osobie dr Katarzyny WEINPER.
3. Zadania Pełnomocnika ds. otwartego dostępu określa Polityka, o której mowa w ust. 1.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia **1 listopada 2020 r.**

Rektor

Prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater

Polityka otwartego dostępu w Politechnice Lubelskiej

§ 1.

Otwarty dostęp do publikacji naukowych stanowi istotny kierunek rozwoju uczelni, który umożliwia zwiększenie dostępności, wykorzystania i upowszechnienia dorobku naukowego uczelni, a także szeroką współpracę i wymianę informacji, również z instytucjami znajdującymi się poza obszarem nauki. Pozwala na popularyzację osiągnięć nauki. Z uwagi na dużą wagę powyższych działań w Politechnice Lubelskiej wprowadza się Politykę otwartego dostępu, zwaną dalej „*Polityką*”.

§ 2.

Zgodnie z podstawową zasadą otwartego dostępu, że udostępnianie publikacji naukowych w wersji cyfrowej następuje w poszanowaniu praw autorskich, niniejsza Polityka nie narusza praw i obowiązków wynikających z Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji w Politechnice Lubelskiej, a w szczególności zobowiązania twórców do rozpowszechniania utworów naukowych w sposób, który nie doprowadzi do pozbawienia ochrony prawnej innych rezultatów twórczych (tj. możliwości uzyskania patentu na wynalazek opisany w utworze).

§ 3.

Pojęcia używane w Polityce należy rozumieć zgodnie z definicjami przyjętymi w Regulaminie zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji w Politechnice Lubelskiej.

§ 4.

Polityka obowiązuje pracowników Politechniki Lubelskiej, a także inne osoby, z którymi Uczelnia zawarła umowę przewidującą zastosowanie Polityki (tj. w przypadku współfinansowania lub finansowania utworu poprzez Politechnikę Lubelską).

§ 5.

Ilekroć w Polityce jest mowa o:

- 1) publikacjach – należy przez to rozumieć:
 - a) publikacje w czasopismach naukowych;
 - b) publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji;
 - c) monografie naukowe oraz rozdziały w monografiach naukowych;
 - d) dysertacje.
- 2) danych badawczych – należy przez to rozumieć dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych prowadzonych w Politechnice Lubelskiej.

§ 6.

Autorzy zapewniają otwarty dostęp do publikacji poprzez:

- 1) publikowanie metadanych wszystkich publikacji, których są autorami lub współautorami, w Bazie publikacji pracowników Politechniki Lubelskiej, niezwłocznie po opublikowaniu publikacji;
- 2) zdeponowanie elektronicznej postaci ostatecznej wersji pełnego tekstu publikacji wydanego przez Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Lubelskiej na licencji Creative Commons – Uznanie autorstwa wersja polska 4.0 (CC BY 4.0 PL) lub Creative Commons Uznanie autorstwa – na tych samych warunkach wersja polska 4.0 (CC BY-SA 4.0 PL) lub późniejsze albo w wersji autorskiej w Otwartym Repozytorium Politechniki Lubelskiej (zgodnie z posiadanymi prawami do publikacji oraz Regulaminem ORPL);
- 3) publiczne udostępnienie publikacji w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu oraz czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z niej wraz z udzieleniem wolnej licencji CC BY 4.0 PL lub CC BY-SA 4.0 PL.

§ 7.

Autorzy publikacji są w szczególności zobowiązani do uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w § 6:

- 1) z wydawcami oraz osobami posiadającymi prawa do publikacji (np. organizatorami konferencji naukowych), a w tym do udzielania do publikacji licencji niewyłącznych, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość wykonania zobowiązania wskazanego w § 6;

- 2) uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w § 6 ze współtwórcami publikacji (w przypadku utworów współautorskich), jak również z twórcami oryginałów (w przypadku utworów stanowiących opracowanie, np. tłumaczenie już istniejących publikacji).

§ 8.

Czasopisma, których wydawcą lub współwydawcą jest Politechnika Lubelska udostępniane są na platformie Lublin University of Technology Publishing House na licencjach Creative Commons: CC BY 4.0 PL lub CC BY-SA 4.0 PL.

§ 9.

Osoby, które dysponują danymi badawczymi, dołożą starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do danych badawczych wraz z powiązаныmi metadanymi, w szczególności poprzez:

- 1) opracowanie planu zarządzania danymi badawczymi określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu badań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań, określającego stosowane w odniesieniu do danych metodologie i standardy, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminową archiwizację;
- 2) aktualizację planu zarządzania danymi badawczymi w trakcie trwania badań, o ile zachodzi taka konieczność;
- 3) zdeponowanie i udostępnianie danych badawczych w dowolnym repozytorium dziedzinowym (zgodnie z jego regulaminem) do momentu uruchomienia repozytorium instytucjonalnego;
- 4) udostępnienie danych badawczych, jeśli to możliwe, aby każdy miał do nich dostęp w czasie i miejscu przez siebie wybranym bez ograniczeń prawnych, np. wraz z udzieleniem wolnej licencji;
- 5) zapewnienie, aby dane były zgodne z zasadami FAIR, czyli: identyfikowalne (np. za pomocą standardów takich jak DOI), dostępne, nadające się do przeprowadzenia badań, użyteczne poza pierwotnym celem (dla którego zostały zebrane) oraz interoperacyjne.

§ 10.

Twórcy dokumentują działania podjęte w związku z zobowiązaniami wynikającymi z niniejszej Polityki oraz ich efekty w sposób określony przez Pełnomocnika ds. otwartego dostępu.

§ 11.

Rektor powołuje Pełnomocnika ds. otwartego dostępu, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”.

§ 12.

1. Do zadań Pełnomocnika należy:
 - 1) koordynowanie prac związanych z tworzeniem, utrzymaniem i rozwojem infrastruktury otwartego dostępu w Politechnice Lubelskiej;
 - 2) informowanie o Polityce poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników Uczelni oraz promowanie idei „otwartej nauki”;
 - 3) koordynowanie wdrażania instytucjonalnej strategii zarządzania danymi badawczymi;
 - 4) doradzanie w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z Polityką;
 - 5) edukowanie adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych;
 - 6) monitorowanie realizacji Polityki oraz raportowanie wyników rektorowi.
2. Pełnomocnik zobowiązany jest do przedstawienia rektorowi Politechniki Lubelskiej rocznego raportu na temat realizacji Polityki do końca pierwszego kwartału następnego roku oraz opublikowania raportu na stronie internetowej Politechniki Lubelskiej.